

ITALIJANI OBSODILI NA SMRT ŠTIRI SLOVENCE

DELO SLOVENSKE TERORISTOV SO JUGOSLOVANSKE OBLASTI BAJE Z DENARJEM PODPIRALE

Štirje bodo "ustreljeni v hrbet", štirinajst je pa obsojenih na zaporne kazni od štirih do tridesetih let. — Nameravan atentat na Mussolinija. Delovanje Orjune. — Nesramna laž laškega državnega pravdnika.

TRST, Italija, 5. septembra. — Včeraj se je že peti dan vršil proces proti osemnajstim primorskim Slovincem, ki so obtoženi umorov, zarote in nameravanega atentata.

Sodišče sestoji iz sedmih častnikov, ki so dospeli iz Rima. Obtožence privedejo vsak dan v sodno dvorano v železnih kletkah ter jih zasljušujejo in skušajo izsiliti iz njih nadaljna priznanja.

Včeraj je Francesco Marušič izpovedal, da je nameraval s svojimi tovariši vprijeti atentat na Mussolinija. V to svrhu je baje dobil denar iz Beograda, oziroma mu je bilo obljubljeno, da ga bo dobil.

Obtoženec je podal pisano priznanje, v katerem je obrazložil ves načrt za atentat.

Rekel je, da je bil sprejet leta 1928 v organizacijo slovenskih teroristov.

Pri zadnjem zborovanju sta mu dva Slovenca iz Jugoslavije rekla, da je treba nadaljnjih nasilstev, nakar je zadobil o organizaciji vse drugačne pojme ter se je takoj začel kesati, ker je njen član.

Marušičeva izpoved je bila jako značilna. Možak ima na vesti trinajst nasilnih dejanj, predvsem umorov. Izjavil je, da je dobival iz Beograda navodila in denar.

Ko mu je začelo sodišče naštevati grehe, je začel jokati in prositi milosti.

Sprva je bil določen, naj vprijeti atentat na prestolonaslednika Humberta o priliki njegove poroke z belgijsko princeso.

Da bi se izognil tej neljubi in nevarni nalogi, je ponudil svojo službo kot izdelovalec bomb.

Nadaljni obtoženec, Valenčič po imenu, je priznal, da je učil Marušiča izdelovati bombe. Nadalje je priznal, da je po naročilu teroristov razpošiljal bombe in orožje, da pa baje ni vedel, v kakšno svrhu je orožje namenjeno.

TRST, Italija, 5. septembra. — Nocoj je bil zaključen tukaj proces, ki je izredne politične važnosti. General Cristini, predsednik fašističnega vojaškega tribunala za zaščito države, je obsodil na smrt (z ustrelitvijo v hrbet) štiri Slovence in sicer Marušiča, Valenčiča, Bidovca in Miloša. Štirinajst nadaljnjih Slovencev je bilo obsojenih na zaporno kaznen od štirih do tridesetih let.

Vsi obtoženi so bili člani znane jugoslovanske organizacije Orjune, ki deluje v provincah, mejnih na jugoslovansko ozemlje.

Namen organizacije je spraviti Julijsko Benečijo pod jugoslovansko vladno in sicer potom obojestrane vstaje, masakrov, plenjenj in pustošenj ter potom ustanovitve socijalne organizacije vojaškega značaja, ki bi v slučaju vojne delovala za hrbtom italijanske armade.

V obtožnici je bilo rečeno, da so v zadnjih par letih vprijetih člani Orjune v italijanskem ozemlju nič manj kot devetindeset zločinov. Na vesti imajo trinajst umorov. Požigali so šole, azile ter slednjič bombardirali uredništvo fašističnega lista "Popolo di Trieste".

Značilno so bile besede državnega pravdnika, ki je rekel:

— Vlada daje slovenskim šolam v Primorju vso svobodo, v Julijski Benečiji smejo izhajati slovenski časopisi in slovenske organizacije se zamorejo neovirano razvijati. Fašistična stranka ima v vsakem kraju svoje podružnice, v katere imajo vstop tako Italijani kot Jugoslavi. (Tako nesramno laž zamore izreči edinole Lah, ki je do mozga prepojen s fašizmom. O. ured.)

BOJ PROTI JONESOVI POSTAVI

Pred najvišjem sodiščem
Združenih držav se na-
haja vprašanje, če je
Jonesova postava u-
stavna.

WASHINGTON, D. C., 5. septembra. — Pred najvišjim sodiščem leže sedaj številni slučaj, v katerih se bo vnovič določilo ustavnost Jones-postave, ki določa pri kršitvah Volsteadove postave zaporno kaznen petih let ter denarno kaznen \$10.000. Najvišje sodišče se je namreč lani leto branilo presoditi ustavno pravomočnost te določbe.

V obeh slučajih, ki so se odigrali v Virginiji, se zanikuje ustavnost postave ker nalaga trde in nena-
vadne kazni ter krši ustavne pravice ljudi.

V dveh nadaljnjih slučajih, ki imajo svoj izvor v sodiščih države Missouri, se kara določbo kot protustavno, ker daje sodnikom pravico odmerjati zaporne kazni po lastni volji.

V dveh nadaljnjih slučajih se zanikuje pravico zaplenjenja na temelju Volsteadove postave.

Neki državljani iz Pennsylvanije trdi namreč, da so zvezni prohibicijski uradniki krivično nastopili, ko so zaplenili pijačo pod Volsteadovo postavo.

V prvem slučaju bo sodišče odločilo, če smejo zvezne oblasti kaznovati kupce alkoholnih pijač.

ŠTEVILO ŽRTEV CENIJO NAD 1000

Ker ne morejo mrtvecev
pokopati, jih spravljajo
na kupe in zažigajo. —
Trideset tisoč ljudi brez
strehe.

SANTO DOMINGO, 5. septembra. Nad mestom Santo Domingo, ki ga je v sredo uničil strašen vihar, sije danes sonce. Ozračje je mirno, toda nekaj strašnega je pogled na razvaline.

Ker ni mogoče izkopati sproti toliko grobov, so oblasti odredile, naj se mrtvece seže. Polagajo jih na velike kupe, oblože z lesom ter zažigajo.

Vsega skupaj je bilo mrtvih nad tisoč oseb. Kakih 2500 se jih nahaja v začasnih bolnišnicah, več ali manj težko poškodovanih. Nad trideset tisoč ljudi je brez strehe.

Nepoškodovana je ostala le katedrala, eno najstarejših poslopj v mestu. Lesena poslopja so vsa porušena, zidane hiše pa tako poškodovane, da še dolgo ne bo mogoče stanovati v njih.

Vodje še vedno ni, pa tudi električna napeljava še ni popravljena. Od vseh strani prihajajo v mesto živila in druge potreščine. Člani Rdečega križa so noč in dan na delu.

POLET OKOLU SVETA

KODANJ, Dansko, 5. septembra. Znan pilot Bernt Balchen, ki je spremljal Byrda na Južni tečaj, namerava vprijeti polet okolu sveta. Medpotoma se namerava štirikrat ali petkrat ustaviti.

TARDIEU ŠTUDIRA PRO- RAČUN

PARIZ, Francija, 5. septembra. — Ministrski predsednik Tardieu se je danes vrnil s počitnic, da preštudira francoski proračun.

POSLEDICE LJUBOSUMJA

Pekovo hčer je močno
ranil njen prejšnji zaro-
čenec. — Vzrok de-
janja ljubosumnost.

Meta Wissmueller, 21-letna hčerka pekovega mojstra Geo. Wissmuellerja, je bila nevarno poškodovana od svojega prejšnjega zaročenca z revolverjskimi strelji. Po izvršenem dejanju je ušel napadalec neznanokam.

Deklica mu je vrnila julija meseca zaročni prstan.

Pri neki priliki je prisegel, da jo bo ubil iz osvete. Podnevi je bila ponavadi sama v prodajalni. Ker pa je bila njena mati zvečer bolna, je pomagala očetu pripraviti za naslednji dan.

Ob polveh popoldne je bila sama v prodajalni, ko je vstopil prejšnji zarčenec.

Iz njegovega zmedenega govora je bilo takoj razvidno, da se je prišel maščevati.

Z glasnim krikom je skočila deklica proti vratom, a fant je že potegnil revolver ter ustrelil deklico štirikrat v hrbet. Ko se je zvijala po tleh, je divjak ustrelil še parkrat. Dve krogli sta jo zadeli v prsna, tri pa v spodnji del telesa.

Nato pa je izginil. Svojemu očetu, ki je takoj prihitel, je zašepešal: — Freddy me je ustrelil, — nakar je padla v nezavest.

Prevedli si jo v Lincoln bolnico, kjer je v skrajno kritičnem stanju ter pod stalnim nadzorom več zdravnikov.

VLOM PRI POLICIJSKEM KAPITANU

VALLEY STREAM, L. I., 5. sept. Policijskega kapitana v Nassau okraju, M. Wheelwrighta, je prebudi-
la ponoči njegova žena in mu rekla, da nekdo šari po hiši. Kapitan je vstal in šel v spodnje nadstropje, kjer je našel nekdo žensko izginiti skozi okno.

Tatica je odnesla precej dragocennosti.

PRVO OBESENJE V 40. LETIH

LEAVENWORTH, Kansas, 6. septembra. — Danes so tukaj obesili Kada Panzrana, ki se je s ponosom smatral za "največjega kriminalca na svetu". To je bilo v Kansas prvo obsejanje v štiridesetih letih. Na smrt je bil obsojen zaradi umora nekega jetniškega paznika. Zadnji večer pred usmrtenjem je čital magazine.

TRGOVINA MED RUSIJO IN NEMCIJO

BERLIN, Nemčija, 4. septembra. V zadnjih desetih mesecih je kupila Rusija v Nemčiji za dvanosemdeset milijonov dolarjev blaga. To je skoro dvajset odstotkov več kot lani v istem času.

ŽENA SME TEPSTI SVOJEGA MOŽA

TRENTON, N. J., 5. septembra. — Mrs. L. Dinnebell je vložila proti svojemu možu tožbo za ločitev zakon. Rekla je, da zidarski mojster po poklicu, ter da se zanima le za svoje delo, njo pa zanemarja. Noto je pa tudi Dinnebell vložil tožbo proti nji ter izpovedal, da ga je parkrat na ulici s palico pretepla. Sodnik je pa njegovo tožbo zavrnil, češ, da ni imela ženica s tem, da ga je tepa, nobenega slabega namena, ampak ga je le hotela opozoriti na njegovo družinske dolžnosti. Sodnik ju je začasno ločil ter naročil možu, da mora plačevati ženi po dvajset dolarjev na teden.

EPIDEMIJA SAMOMOROV V BOLGARSKI

Špijonažna afera v Sofiji
se širi. — Dva visoka
častnika sta se usmrtila. — Tretji se je skušal
obesiti.

SOFIJA, Bolgarska, 4. septembra. Po samomoru polkovnika Maripolskega si je vzel življenje njegov adjutant ter je vprijeti tudi tretji častnik poskus amomora.

Polkovnik Maripolski, pomočni načelnik generalnega štaba, se je ustrelil s službenim revolverjem, potem ko je bil aretiran radi špijonaže.

Njegov pribočnik stotnik Aleksijev si je prerazal žle ter umrl. Tretji častnik je bil aretiran, ko se je skušal obesiti.

Oblasti so izjavile, da so špijonažno naznanili prejšnji bolgarski častniki, ki so stopili v službo Romunske.

Po aretaciji je bil polkovnik na kratko zaslišan ter je objavil, da bo ostal v zaporu.

Rekel si mu, da ne bodo konfiscirali njegovega revolverja, nakar lahko stori svoje sklepe.

Jetnik je na nato takoj potegnil revolver ter se ustrelil.

ČANGŠA ŽE PRED DRUGIM OBLEGANJEM

Glavno mesto province
Hunan obdano od 40
tisoč komunistov. —
Branilci štejejo nekako
30.000 mož.

ŠANGHAJ, Kitajska, 5. septembra. — Iz poročil je razvidno, da je Čangša, glavno mesto province Hunan, skoro popolnoma obkroženo od rdeče armade. Ki šteje nekako 40.000 mož. Mesto pa brani nekako 30.000 mož.

Edina pot, ki je že odprta, je proga ob severni železnici.

Strelci komunistične armade štejejo baje le nekako 17.000 mož. Ostali pa so oboroženi s kopji.

Branitelji mesta se ne smatrajo dovolj močnim, da bi započeli s ofenzivo. Njih poskus, da lobe ojačenja do nacionalistične vlade, se se je izjalovilo.

Položaj smatrajo skrajno nevarnim. Vsak trenutek se boje napada komunistov. Južno od mesta je prišlo že dano zjutraj do spopada, ki je dovedel do velikih izgub. Glavna sila vojakov pa je ostala že neaktivna.

Čangšo so pred nekako enim mesecem zavzeli ter oplenili komunisti. Ko je pretila nevarnost drugega zasedanja, so zapustili vsi tuji mesto.

PEKING, Kitajska, 4. septembra. Urad pekinškega Union Medical College, katerega je financiral Rockefeller ustanova, je bil danes uničen vsled eksplozije bombe.

Ko je nekdo odprl kovčec, katerega je pustila pred dvemi dnevi neka neznana oseba, je prišlo do eksplozije. Kitajska policija je uvedla preiskavo.

Policija spravlja zadevo v zvezi s nekim pravnim slučajem. Sorodniki nekega mrtvega Kitajca, so namerili zaman tožbo proti dvema zdravnikom bolnice.

Očitajo jima, da sta rastelesila truplo brez posebnega dovoljenja.

ARGENTINSKI PREDSEDNIK JE ODPSTOPI

Državne vaje je prevzel
podpredsednik Marti-
nez. — Dijaške demon-
stracije proti Irigoye-
vi vladi.

BUENOS AIRES, Argentina, 5. septembra. — Predsednik Hipolito Irigoyen je danes poveril svoj urad podpredsedniku dr. Enrique Martinezu.

Ko so ljudje izvedeli to novico, so se začeli objemati ter plesati po ulicah.

S tem, da je Irigoye nizučil svoj urad predsedniku, pa še ni rečeno, da je odstopil. Prej ali slej bo zopet skušal stopiti na krmilo dežele.

Vlada pravi, da se je do tega koraka odločil iz zdravstvenih razlogov. Možak je namreč star že trinosemdeset let ter je zadnji čas zelo slabega zdravlja.

Zadnjih štiriindvajset ur se je vršilo več demonstracij proti Irigoyenovi vladi.

Posebno glasni so bili študentje, ki so se zbrali pred predsedniško palačo, pa jih je policija razgnala.

PREDSEDNIK HOOVER BO IMEL ŠTIRI GOVORE

WASHINGTON, D. C., 5. septembra. — V Beli hiši je bilo danes objavljeno, da bo imel predsednik Hoover štiri govore med 2. in 7. oktobrom. Dvakrat bo govoril v Bostonu, nato v Clevelandu in slednjič v North Carolini ob priliki Kings Mountain slavnosti. Predsedniku gre predvsem zato, da si zjamči v kongresu republikansko večino. Nadalje se sliši, da namerava zopet kandidirati leta 1932.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Zdr- ženih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecv točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenci prejmejo toraj denar doma, brez zamuda časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecv in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo			V Italijo		
Din	500	\$ 9.35	Lir	100	\$ 5.75
"	1000	\$ 18.50	"	200	\$ 11.30
"	2500	\$ 46.00	"	500	\$ 27.40
"	5000	\$ 91.00	"	1000	\$ 54.25
"	10,000	\$ 181.00	"		

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisnim potom sporazumete glede načina nakazila.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov.

SAKSER STATE BANK
22 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For whole year 12 issues	For New York for whole year	\$7.00
For 6 months	For 6 months	\$3.50
For 3 months	For 3 months	\$1.75
For 1 month	For 1 month	\$0.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikom.

Dogajet bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeto bivalično naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3378

ATENTAT NA MUSSOLINIJA

V Trstu se vrši proces proti osemnajstim Slovincem, ki so obtoženi vsega skupaj devetindesetdesetih zločinov.

Vsi so se nahajali dolge mesece v preiskovalnem zaporu, dočim so državne oblasti zbirale material.

In kot poročajo, so dosti nabrale.

Kot smo že predvčerajšnjim omenili, skuša dati Italija procesu splošen značaj.

Pred sodiščem ni samo omenjenih osemnajst Slovincem, ampak je pred sodiščem ves slovenski narod v Primorju.

Proces naj bi nadalje razkril tesno politično zvezo, ki vlada med Slovenci tostran in onostran italijanske meje.

Sprva smo domnevali, da gre le za obsodbo oziroma kaznovanje onih par naših ljudi, ki so v svoji zaslepljenosti baje izvršili atentat na uredništvo nekega fašističnega lista v Trstu. Kaj takega jim ni nasvetoval noben treznomiseln človek, najmanj so pa dobili tozadevno poveljje iz Ljubljane ali iz Beograda.

Tretji dan obravnave se je pa pojavila nova gorostasnost: eden obtožencev je podal pismeno priznanje, da je nameraval vprizoriti atentat na Mussolinija.

Da ni bilo tako priznanje svojevoljno, je lahko uvereno. V italijanskih preiskovalnih zaporih se dogajajo kaj čudne stvari.

Če hočejo dobiti oblasti od obtoženca priznanje, ga dobe, in basta.

Če ne zadostuje, da ga v to svrhu teden dni pretepa, jo trije karabinjerji, ga pač pretepa pet tednov šest karabinjerjev.

Od lakote, žeje, udarcev in vsega hudega izgubi vso voljo in mu pamet toliko oslabi, da bi podpisal ne le Mussoliniju, pač pa, če bi bilo treba, tudi svoji materi smrtno obsodbo.

Ta gorastna obdolžitev bo mogoče držala pred tržaškimi vojnim tribunalom, ne pa pred jugoslovansko javnostjo in pred civiliziranim svetom.

Slehermi prav dobro ve, posebno pa Jugoslavija, da je fašistični režim v Italiji gnojnemu tvorju podoben pojav.

Morda ga bo Italija prebolela, morda jo bo razjedel do smrti.

Vedno ne more trajati.

Mussolini je le začasna prikazen, in če sta od njega odvisna obstoj in padeč fašizma, bo še sedanja generacija v Primorju in na Krasu videla lepše in boljše čase. Če bo pa fašizem Mussolinija preživel, bo moral pač zdravi del italijanskega naroda začeti s čiščenjem fašističnega plevla, da se ne bo predčasno zadušil v njem.

Atentate vprizarjajo samo bolne duše in zmedene glave.

Teh pa hvala Bogu, zaenkrat še ni na našem Krasu in v slovenskem Primorju.

Če je slučajno katera, naj se bavijo z njo dušeslovci, ne pa sedmorica laških oficirjev, katere je poslal Mussolini v Trst z naročilom, naj ukrote naš že zdavnaj pasje ukročeni, toda še vedno upajoči narod.

Romantika angleškega gradu.

Neki londonski novinar opisuje romantiko gradu Londrest Lodge, blizu katerega je bil na počitnicah. Že 45 let v gradu nitiče ne stanuje. Pred 45 leti je hotel londonski milijonar Hyndley oženiti v Londonu mlado lepotic. Pred poroko je kupil grad, obdan s krajnim parvom svetilnjaki. Vse je bilo pripravljeno za sprejem mlade neveste, ki je pa na predvečer poroke opustila svojega ženina, da ljubi drugega in da se z njim ne more poročiti.

Milijonar je prenašal svojo nesrečo možato, sklenil je pa pustiti v gradu vse tako, kakor je bilo pripravljeno za poroko. Če bi se kdaj vrnila, je dejal, naj najde vse tako, kakor je bilo nekoč pripravljeno za njo. Park in svetilnjake so milijonarjevi uslužbeni skrbno gojili. Vsako leto 2. avgusta je pošiljal milijonar bivši nevesti šopek rož z grškega vrta. Po njeni smrti ji je pa prinašal rože na grob. Moš je star sedaj 80 let in prebiva v neposredni bližini gradu, toda v gradu že 45 let ni bil.

Iz Jugoslavije.

Drzen roparski napad.

Drzen roparski napad je bil te dni izvršen v neposredni bližini Osljeka. Trije neznanici so napadli kmeta Miškovića iz Bobote, ko se je vračal z vozom domov. Banditi so mu vzeli listino s 3600 Din in pobegnili. Policija je enega napadalca v osebi potepuha Vinka Tičeka že izsledila. Fant je rop priznal ter izdal tudi svoja šokirca. Eden je policiji dobro znani in že dolgo iskani tat in ubijalec Salčinović, ki je nedavno pobegnil iz kaznilnice. Pri njem je našla samokres in ves denar. Oba roparja sta bila izročena sodišču.

Smrtna nesreča v Zagrebu.

V Zagrebu se je smrtno ponesrečil nadstržnik Andrija Glogač iz Brezja, občina Gornja Stubica. Na Trnjanski cesti je na svojem nočnem obhodu na stopnicah tako nesrečno padel, da si je prebil lobanjo in nezvesten obležal. Prepečljali so ga v okolico, kjer je pa poškodbam podlegel. Glogač je bil oženjen in je zapustil ženo in 4 nepreskrbljene otroke.

Bitka med cigani in orožniki.

V Srbobranu je te dni nastala pravcata bitka med cigani in orožniki, v kateri je bil ubit ciganski poglavar Kosinov. Cigani so že delj časa nadlegovali vso južno Bačko. Vlomi in tatvine so bili na dnevnem redu. Te dni je orožnike v Srbobranu neki kmet opozoril, da se skriva večja ciganska tolpa v koruzi blizu mesta. Na označeni kraj je takoj odšla močna četa orožnikov. Ko so jih cigani zagledali, so hoteli pobegniti, toda orožniki so jim beg preprečili. Cigani se pa niso hoteli zlepa upati. Zabarikadirali so se za svoje vozove in začeli streljati na orožnike, ki so seveda tudi streljali. V bitki je bil ubit ciganski poglavar Aleksa Kosinov. Ko so cigani videli, da je njihov vodja padel, so začeli bežati in se skrivati po koruzi, od koder so še naprej streljali na orožnike. Bitka je trajala ves dan, vendar orožniki zganom niso mogli do živga. Orožniki so nato zahtevali ojačenje in so ponoči vse polje obkolili. Tako da jim najbrž noben cigan ni ušel.

Živ pokopan?

Novosadski "Deutsches Volksblatt" poroča preko Rima o strašnem dogodku, ki se je baje pripetil v Splitu. Te dni so v Splitu — tako se glasi poročilo — pokopali zdravnika dr. Tudorja, ki si je pri zdravljenju nekega bolnika nakopal hudo bolezen. Istega večera po pogrebu je čul grobar iz groba zanemljeno ječanje in stokanje. Grobar je takoj hitel v mesto na policijo, kjer so sprva mislili, da je zblaznel, toda kmalu je prišel na urad še neki drugi delavec in tudi izpovedal, da je čul ječanje. Policija je nato odredila, naj grob odkopajo. Ko so prišli policijski uradniki h grobu, se baje čuli stokanje, ko so pa grob odkopali in dvignili pokrov krate, so našli nesrečnega zdravnika na trebuhu ležečega mrtvega. Videti je bilo, da je napenjal vse sile, da bi dvignil pokrov in da se je končno v krsti zadušil.

Vest o strašni smrti v grobu je vzbudila v Splitu splošno senzacijo. Oblasti so takoj odredile aretacijo

zdravnika, ki je imel mrtvaški ogled, ker je gotovo, da je bil dr. Tudor smo navidezno mrtve. V grobu se je zavedel in najbrž zblaznel, ko je spoznal, da je živ pokopan. Koliko je resnice na tem, ne vemo.

Žena umerila moža.

V Čibu se je v marcu odigrala strašna rodbinska tragedija. Magdalena Piller, posestnikova žena je zjutraj v postelji z nožem umorila svojega moža. Mož je bil takoj mrtve, ženo so pa prijeli in izročili sodišču v Novem Sadu, ki jo je pa poslalo na opazovalni oddelček beograjske bolnice. Zdravniki so ugotovili, da ni odgovorna za svoje dejanje. Pillerjeva ostane še nekaj časa v bolnici.

Očma ubil.

Pred novosadskim sodiščem se je te dni zagovarjal 27-letni posestnik Jovan Francija zaradi uboja svojega očma, 50-letnega posestnika Silvestra Varne. Varne se je pred leti v Ameriki oženil z Jovanovo materjo, pripeljal je pa v zakon tudi svojo hčerko iz prvega zakona. Lani se je rodbina iz Amerike preselila v Temerin. Zakonca sta se zaradi otrok vedno prepirala. Nekoga dne se je mačeha spila s pastorko, v prepri se je vmešal tudi Varne in začel ženo pretepati. Ko je sin to videl, je priskočil materi na pomoč. Nastal je pretep, med katerim je Varne pograbil vilo in napadel pastorko. Ta se je napadu izognila, pograbil na tleh ležečo ročico in oplazil očeta po glavi tako močno, da se je zgrudil. Na tleh ležečega je še trikrat udaril po glavi, nato je pa odšel k orožnikom in sam prijavil zločin. Epilog družinske tragedije je bil te dni. Sodišče je obsodilo Jovana na 6 let ječe.

Njegov zagovornik je zaradi previsoke kazni vložil priziv, dočim je bil državni pravdnik s kaznijo zadovoljen.

Smola Zagrebčanov z ognjemeti.

Kakor vse kaže, Zagrebčani z ognjemeti nimajo sreče. Ognjemeti, s katerim so delali parado na evharističnem kongresu, je zakrivil železniško nesrečo, ki je zahtevala 5 človeških žrtve. To pa ni prva smola Zagrebčanov z ognjemeti. Imeli so jo tudi leta 1865. Takrat je na Jelacičevem trgu priredil nemški pirotehnik W. Lomberger velik ognjemet. Nenadoma je pa eksplozirala železna cev, napolnjena s raznimi kemikalijami. Cev se je razletela, ubila 8 in težko ranila 11 gledalcev, od katerih sta dva pozneje umrla. Lahko ranjenih je bilo okoli 40.

Ubil dozdevnega ljubimca svoje matere.

V vasi Donja Rijčica pri Sarajevu je bil te dni ubit 40-letni Pantelija Nikolić. Ubil ga je 20-letni Vaskrsinić Lukić. Nikolić je prišel k Lukićevim na obisk. Med pogovorom je Nikolić omenil, da bi rad z materjo govoril med štirimi očmi. Lukić je mislil, da ima njegova mati tajno ljubavno razmerje z Nikolićem in to ga je tako razjezilo, da je oplazil soseda z ročico po glavi tako močno, da mu je počila lobanja.

Lukića so orožniki aretirali in izročili sodišču v Tuzli.

PRIMORSKE NOVICE

Pred tremi leti je ugotovila tržaška pristaniška komisija glede transportov to-le senzacijo: vagon blaga iz Hamburga na Dunaj rabi 48 ur, iz Trsta na Dunaj pa 96 do 102 uri. Dunaj je bližje Trstu za 500 km. Iz Hamburga v Prago prispe blago v 52 urah, iz Trsta v Prago pa v 144 do 168 urah. Izpremenilo se ni doslej v tem pogledu prav nič, tačas pa je Hamburg navezal nase skoro že ves srednjeevropski promet.

Elektrifikacija proge Trst-Postojna je bila napovedana predlanskim. Sledil je enoletni molk. Pred letom dni je revija "L'Electrotechnica" poročala, da se izvrši skoro elektrifikacija na progah Trst-Postojna, Trst-Opčine, Bivio-Tržič-Cervinjan in Tržič-Gorica. Sedaj pa se razmaša po Trstu vest, da je prometno ministrstvo opustilo misel elektrifikacije ob vzhodni meji.

Vzorčnih sejmov na Reki je bilo pet. Na lanskem sejmu v avgustu je bila zastopana industrija iz vseh italijanskih provinc. Fašistični tisk je naglašal, da hoče italijanska politika uveljaviti srečno pozicijo, katero ima Reka med Evropo in morjem. Letos je vzorčni sejem na Reki odpadel, ker so se italijanski industrijalci lanske leto prepričali, da se ta obsejni sejem ne izplača. Za izgovor pa služi Italijanom dobro ustancvitev "svobodne cone".

Rabeljski rudnik ima v najemu angleška družba The Central European Mines Limited, London, za dobo 30 let. Ravnotež in glavni uradniki so Angličje. Delavcev je okoli 950, med njimi kakih 200 Bošnjakov. Rudniška uprava je pričela odpustiti delavce, češ, da je cena tudi padla več kot za polovico in da bo treba obrat omejiti. Delavci zaslužijo na dan po 16 lir, za ženo dobi pa 2 lire doklade. Delo z vrtnimi stroji se plača po 2 lire od metra. Na dan naredi delavec 20 metrov. Rabeljski trg leži 392 m višje. Rudnik se razteza prav pod trgov in sega pod jezero. Navpični rovi tečejo do velikih globlin, celo do 750 metrov.

Iz izseljeniških krogov v Argentini poročajo: Slabo je posebno za tistega, ki nima nobenega poklica ter mora delati ko težak, ki zvečer ne čuti več ne rok ne hrbta. V delo jemljejo le krepke ljudi, slabotnim pa povedo kar v obraz, da za nje ni dela.

V slovenski naselbini La Paternele je devet gostlin, kjer je vedno polno ljudi, ki iščejo delo. Nekateri gostilničarji silijo brezposelnega delavca, da je in pije "na upanje", ko dobi delo, pa mora plačevati in dolg ni nikoli plačan pri odušnem gostilničarju. Nekateri silno varčujejo, toda če si hočeš prirediti v pol leta dva tisoč lir, moraš stradati. Zdrava dekleta se navadno dobro zaposlijo in dobijo 350 do 400 lir mesečno poleg hrane in stanovanja. Delati pa treba čvrsto.

Ch. Razza, predsednik zveze fašističnih poljedelskih sindikatov, je predložil vladnemu načelniku poročilo o kmečkih razmerah v državi. V Jul. Krajini jedo kmetje kruh iz mešane moke, meso pride na kmečko mizo samo ob praznikih. Prihrankov imajo malo ali nič, če-

Peter Zgaga

IZ DOWTOWNA.

Zivela sta mož in žena — recimo, da sta živela v Downtownu — kjer je že malo naših ljudi, pa jih je vendar še toliko, da se izve vsaka stvar, in nekateri še nekoliko več povedo, kot je res.

Dasi je bil lani sizen jako slab, sta precej dobro zaslužila. Bilo je za obledo, za rent in za košto in še par centov sta nesla v banko, ker nihče ne ve, kdaj pridejo slabi časi. Slabih časov je pa dandanašnji jako dosti in desetkrat odvajajo vsa Hooverjevo prosperiteto.

Oba sta bila šparovna. Ona je vsako reč natančno do cipke preračunala, on pa ni prestopil praga italijanskega butlegarja, če je prodajal vino dražje kot pa devetdeset centov kvart. V takem slučaju se je rajše v Ridgewood odpeljal, kjer je po osemdeset centov napredaj, in je deset centov za carfare potrošil, da se je nekoliko bolj izžejal tja — in nekoliko streznil na zaj-grede.

Ona se je že večkrat kesala, ker ga je vzela, ker ni bil nikak lepote, niti po obrazu, niti po postavi, še manj pa po govorjenju in drugih rečeh.

Ona je bila pa v najboljših letih, to se pravi, da je bila stara nekaj več kot sedemnajst in nekaj manj kot sedemdeset let. V današnjih časih ni mogoče pogoditi ženske natančne starosti, niti približno ne, ker sta mladost in lepota tujina vsega skupaj do 2000. Tega so pa krivi večina motorni stroji. Zato ne svetujem nikomur sem hoditi sem za delom.

Tudi iz naše naselbine nimam kaj poročati, ker nas je na Whiting samo 5 slovenskih družin. Dosti jih je pa v South Chicago in okolici. Sami ne moremo imeti nikakšne veselice, ampak se včasih pridružimo onim v South Chicago ali pa bratom Hrvatoma, katerih je dosti tukaj na Whiting.

Pozdrav tudi Petru Zgagi!

Joseph Korin, naročnik.

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

21. septembra: S. N. D., Cleveland, Ohio.

12. oktobra: Newburg-Cleveland, Ohio.

30. novembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.

7. decembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.

14. decembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.

Ker odpotujem v Evropo koncem decembra, prosim, naselbine, ki želijo imeti koncerte, da sporočijo do 15. septembra na sledeči naslov:

Svetozar B a n o v e c,
6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

NOV DOKAZ VARNOSTI PRI NAS NALOŽENEGA DENARJA

Finančna uprava države New York je priznala našo banko onim, pri katerih lahko država New York nalaga svoja denarna sredstva. S tem odkom je postala Sakser State Bank "OFFICIAL DEPOSITORY of the STATE of NEW YORK."

Da je naložila država New York denar pri nas, je nov dokaz za varno in solidno poslovanje našega zavoda.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

